

Dorin POVERJUC

INSPECTORATUL PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

RAPORT DE ACTIVITATE

Semestrul I 2026 (ianuarie – iunie)

*Analiză constructivă a rezultatelor obținute pentru consolidarea activității
instituționale*

I. Introducere

În perioada ianuarie–iunie 2026, Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM) și-a desfășurat activitatea în vederea asigurării respectării legislației de mediu, prevenirii și combaterii încălcărilor de mediu, exercitării controlului de stat, monitorizării utilizării durabile a resurselor naturale și consolidării responsabilității de mediu a persoanelor fizice și juridice.

II. Activitatea de inspectare și control de stat

Din cele 515 controale planificate pentru semestrul I 2026, au fost executate 475, ceea ce reprezintă un grad de realizare de 92,2%. Acest rezultat este relevant nu doar prin raportare la volum, ci prin prisma disciplinei de planificare: un grad de realizare superior pragului de 90% indică o programare realistă, calibrată la capacitatea operațională reală a instituției, și o alocare eficientă a resurselor umane și logistice disponibile.

Concomitent, au fost efectuate 909 controale inopinate — un volum aproape dublu față de controalele planificate executate. Această proporție merită o lectură constructivă: pe de o parte, demonstrează capacitatea instituției de a reacționa prompt la petiții, autosesizări și informații operative; pe de altă parte, semnalează o presiune considerabilă asupra resurselor de control „la cerere”, care ar putea justifica, pe termen mediu, o consolidare a capacității de inspectare planificată, astfel încât componenta reactivă să nu limiteze extinderea controalelor preventive bazate pe risc.

Activitatea s-a concretizat în 1.168 procese-verbale de control și 3.615 procese-verbale cu privire la contravenții întocmite în baza constatărilor proprii, alături de 1.096 inspectări ale autorităților publice locale și obiectivelor administrate de acestea, finalizate cu 1.573 acte de inspectare. Volumul de documentare confirmă o abordare sistematică, orientată spre trasabilitatea fiecărei neconformități constatate și spre

responsabilizarea autorităților locale în gestionarea deșeurilor, salubritate și protecția spațiilor verzi.

III. Persoane sancționate

Numărul total al persoanelor sancționate în semestrul I 2026 a fost de 4.199, dintre care 3.753 persoane fizice (89,4%) și 446 persoane juridice (10,6%). Distribuția arată că marea majoritate a încălcărilor documentate provine din comportamentul individual al cetățenilor — gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor, tăieri ilicite și utilizarea neautorizată a resurselor naturale — și nu din activitatea agenților economici.

Această constatare are o valoare argumentativă importantă pentru direcționarea viitoare a resurselor: alături de continuarea fermă a controlului asupra persoanelor juridice, ale căror încălcări au, de regulă, un impact de mediu mai extins per caz, rezultatele susțin oportunitatea intensificării campaniilor de educație și conștientizare adresate publicului larg, ca pârghie complementară controlului sancționator, cu potențial de a reduce numărul de încălcări la sursă.

IV. Amenzi aplicate și recuperarea prejudiciilor

În perioada de raportare au fost aplicate amenzi contravenționale în valoare totală de 9.418.150 lei, din care au fost încasate 4.167.011 lei, la care se adaugă 96.350 lei din anii precedenți. Rata de încasare raportată la valoarea aplicată se situează la aproximativ 44%, indicator care, deși reflectă un flux financiar consistent către bugetul de stat, arată totodată o marjă reală de îmbunătățire a mecanismelor de executare a sancțiunilor aplicate.

Un tipar similar se observă la capitolul prejudiciilor de mediu: din 3.839.839 lei calculați, au fost recuperați efectiv 1.540.983 lei (aproximativ 40%), la care se adaugă 157.359 lei recuperați din anii precedenți. Diferența dintre valoarea calculată și cea recuperată — parțial explicabilă prin termenele legale de contestare și executare — constituie un argument constructiv pentru consolidarea colaborării cu organele de executare și, acolo unde este cazul, cu organele fiscale, în vederea accelerării recuperării efective a sumelor stabilite.

De remarcat este amploarea cazurilor grave: materiale privind prejudicii estimate la 19.688.640 lei au fost remise organelor de drept, sumă net superioară valorii amenzilor aplicate direct de Inspectorat, ceea ce confirmă rigoarea instituției în identificarea și documentarea cazurilor cu impact major asupra mediului și transmiterea lor pe filiera judiciară corespunzătoare. Suplimentar, au fost emise 3.727 prescripții în actele de inspectare și 1.168 în procesele-verbale de control — un total de aproape 4.900 de măsuri de remediere dispuse, a căror monitorizare a gradului de conformare ar putea constitui, pentru rapoartele viitoare, un indicator suplimentar relevant de eficiență.

V. Activități operative pentru protecția patrimoniului natural

Cele 3.291 de razii desfășurate în semestrul I 2026 au condus la depistarea a 543 cazuri de tăieri ilicite, în cadrul cărora au fost identificați 7.593 arbori tăiați ilegal — o medie de aproximativ 14 arbori per caz constatat. Această medie relativ ridicată sugerează că o parte dintre cazurile depistate au avut o amploare notabilă, fapt ce justifică menținerea unei prezențe operative constante în teren și, pe termen mediu, evaluarea oportunității extinderii instrumentelor de monitorizare a fondului forestier (rute de patrulare optimizate, colaborare inter-instituțională, sesizări cetățenești).

Totodată, au fost ridicate 455 unelte de pescuit interzise și o armă de vânătoare folosite cu încălcarea legii, iar în domeniul gestionării deșeurilor au fost documentate 1.139 cazuri de încălcare a regulilor privind gestionarea și arderea acestora. Volumul constant al acestei ultime categorii, comparabil ca pondere cu celelalte tipuri de încălcări, confirmă necesitatea menținerii unui control susținut asupra gestionării deșeurilor la nivel local, domeniu cu impact direct asupra calității vieții cetățenilor.

VI. Comunicare instituțională, transparență și educație ecologică

Activitatea de comunicare a fost susținută prin 540 de comunicate informative, 31 de materiale în presa locală și națională, 15 participări la emisiuni radio și televiziune, precum și 370 de întruniri, seminare, conferințe și vizite de lucru alături de autorități publice, instituții de învățământ și organizații neguvernamentale. Acest volum de interacțiune instituțională confirmă o strategie de comunicare activă, orientată spre parteneriat, și nu doar spre informare unidirecțională.

Platforma EcoAlert a facilitat procesarea a 108 sesizări ale cetățenilor, iar 1.477 petiții au fost examinate în termenele legale — un semnal pozitiv privind încrederea publicului în capacitatea instituției de a răspunde solicitărilor. În paralel, au fost organizate 109 ore ecologice în instituțiile de învățământ, contribuind la formarea unei culturi ecologice pe termen lung.

VII. Analiza generală a performanței instituționale

Privite în ansamblu, rezultatele semestrului I 2026 conturează o instituție care își exercită ferm mandatul de control, cu un grad ridicat de realizare a programului de inspectare (92,2%), un volum consistent de sancțiuni aplicate (4.199 persoane) și amenzi de peste 9,4 milioane lei, precum și o activitate operativă susținută în teren, materializată prin 3.291 de razii. Componenta de comunicare și educație ecologică completează acest tablou, poziționând instituția nu doar ca autoritate de control, ci și ca partener activ în dialogul cu cetățenii.

VIII. Concluzii

În ansamblu, rezultatele primului semestru al anului 2026 confirmă un nivel ridicat de eficiență operațională a Inspectoratului pentru Protecția Mediului și oferă, totodată,

repere clare pentru consolidarea activității instituționale în perioada următoare, în beneficiul protecției mediului și al comunităților din Republica Moldova.

IX. Rezultate în cifre — sinteză

Indicator	Rezultat Sem I 2026
Controale planificate executate	475 din 515 (92,2%)
Controale inopinate	909
Procese-verbale de control	1.168
Procese-verbale contravenționale	3.615
Persoane fizice sancționate	3.753
Persoane juridice sancționate	446
Total persoane sancționate	4.199
Amenzi aplicate	9.418.150 lei
Amenzi încasate	4.167.011 lei
Prejudicii calculate	3.839.839 lei
Prejudicii recuperate	1.540.983 lei
Materiale remise organelor de drept	19.688.640 lei
Razii efectuate	3.291
Cazuri de tăieri ilicite	543
Arbori tăiați ilegal	7.593
Masă lemnoasă extrasă ilicit	994 m ³
Cazuri gestionare deșeuri	1.139
Comunicate publicate	540
Întruniri, seminare, conferințe	370
Sesizări EcoAlert	108
Ore ecologice	109
Petiții examinate	1.477